

Arūnas Bukantis

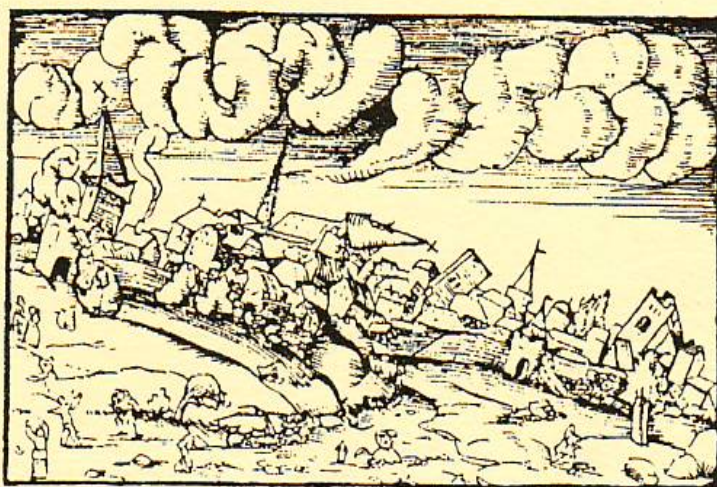

NEIPRASTI

gamtos reiškiniai

LIETUVOS

ž e m ė s e

XI XX

a m ž i u o s e

TURINYS

VILNIAUS UNIVERSITETAS
Hidrologijos ir klimatologijos
katedra

Pratarmė 5

Įvadas 6

1. Neįprastų gamtos reiškinių sąvadas 11

Sąvado struktūra 11

XI–XII amžiai 14

XIII amžius 17

XIV amžius 21

XV amžius 25

XVI amžius 29

XVII amžius 33

XVIII amžius 38

XIX amžius 44

XX amžius 60

2. Neįprastų gamtos reiškinių susidarymo sąlygos 100

Meteorologiniai ir hidrologiniai reiškiniai 100

Oro temperatūros ilgalaikės anomalijos 100

Sausros ir šlapymečiai 102

Audros 105

Viesulas (trombas) 108

Šnialas 109

Kruša 110

Stiprus snygis 111

Aplėdėjimai 112

Rūkai 114

Pūgos 116

Liūys 117

Žemojantiems augalams nepalankūs reiškiniai 119

Šalnės 120

Ubių potvyniai 122

Ledo kamščiai Klaipėdos sąsiauryje 124

Optiniai ir elektriniai reiškiniai atmosferoje 125

Halos 125

Halos aplink Saulę ir Mėnulį 128

Gloria 128

Žaliesis spindulys 129

Žaigėnų mirgėjimas 130

Aljos 132

Siroiniai ir peramutriniai debesys 134

Ugniniai 135

Žibai 138

Reiškiniai pavasarį 142

Kiti reiškiniai	143
Saulės aktyvumas	143
Meteoritai	151
Žemės drebėjimai	153
3. Ekstremalių gamtos reiškinių įtaka visuomenės istorinei raidai	155
Globalinių ir vietinių procesų sąsaja	155
Klimato svyravimai ir žmonių bendruomenės	161
Kas valdo istorinius procesus?	169
Priedas	178
Literatūra	193